

3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.4.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se specifickými poruchami učení

Žákům, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, doporučujeme vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán (IVP), podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. Tento plán vypracovává třídní učitel, zpravidla před zahájením školního roku a jeho platnost je na jeden školní rok. IVP vychází z vyšetření a doporučení pedagogicko psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra, uvádíme v něm na co konkrétně se budeme při reedukaci zaměřovat, a jaké pomůcky se budou používat. IVP je konzultován s pracovníky pedagogicko psychologické poradny a zohledňuje i názor zákonného zástupce, vychází z učebních dokumentů a respektuje potřeby žáka. Zákonný zástupce i pedagogicko psychologická poradna s IVP vyjadřují souhlas, stejně jako s navrhovaným slovním hodnocením. Na jeho základě s dětmi pracuje jednu hodinu týdně v rámci ambulantní nápravné péče (ANP) speciální pedagog - se souhlasem a za spolupráce rodičů.

Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí.

Žáci se zdravotním znevýhodněním

Vycházíme z Metodického pokynu MŠMT ČR č.j. 13711/2001-24 k vzdělávání žáků se spec. poruchami učení nebo chování a Směrnice MŠMT ČR č.j. 13710/2001-24 k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení.

Do této skupiny patří především žáci dlouhodobě nemocní, kteří do školy nedocházejí nebo se účastní výuky pouze částečně (s ohledem na únavu, momentální zdravotní stav). V ojedinělých případech lze ze zdravotních důvodů využít zvláštního způsobu plnění povinné školní docházky nebo individuálního vzdělávacího plánu. Důležitá je spolupráce s rodinou, individuální péče pedagogů i zájem a pochopení spolužáků. Žákům dlouhodobě nemocným pomáháme zařadit se zpět do kolektivu, poskytujeme individuální konzultace, pomáháme s pochopením učební látky, respektujeme časový prostor potřebný na rekonvalescenci, spolupracujeme s odborníky z řad lékařů, psychologů i pracovníků pedagogicko psychologické poradny.

Žáci s tělesným handicapem

Vzdělávání žáků tělesně postižených bude probíhat ve třídách formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se přeřazení žáka z tělesné výchovy do zdravotní tělesné výchovy, omezení ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, případně v ostatních předmětech. Protože škola není bezbariérová, je nutné požadovat přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka. Učitel musí žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřízpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní.

Na základě posouzení Pedagogicko – psychologické poradny a na základě odborného posouzení závažnosti poruchy bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, respektování pravidel, popřípadě snížení agresivity žáka.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách individuální integrace.

Ve spolupráci a na doporučení pedagogicko-psychologické poradny se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky, stanovit **přesná** pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem. Zavést systém pochval a trestů.

Vzdělávání žáků s autismem

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu (s autistickými rysy). Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení speciálně pedagogického centra se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu.

Učitel musí s žáky stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženými spolužáky.

Na základě posouzení SPC o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Vzdělávání žáků s více vadami

Vzdělávání žáků s více vadami bude probíhat ve třídě formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení příslušných speciálně pedagogických center nebo pedagogicko-psychologických poraden budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se těchto žáků. Na základě posouzení SPC nebo PPP o závažnosti postižení bude požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se školnímu prostředí, bude pomáhat učitelům při komunikaci s takovým to dítětem, pomáhat při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy s rodiči postiženého žáka.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

3.4.2. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Jedná se především o děti, u kterých pedagogicko-psychologická poradna diagnostikuje nadprůměrné pásmo intelektu nebo vyšší míru nadání. Pro tyto děti se vypracovává na žádost rodičů IVP, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje. Tento plán vypracovává třídní učitel, zpravidla před zahájením školního roku a jeho platnost je na jeden školní rok. IVP vychází z vyšetření a doporučení pedagogicko psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra. IVP je konzultován s pracovníky pedagogicko psychologické poradny a zohledňuje i názor zákonného zástupce, vychází z učebních dokumentů a respektuje potřeby žáka. Zákonný zástupce i pedagogicko psychologická poradna s IVP vyjadřují souhlas.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy), i navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících.

V dalších předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň.

Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách.

Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Pro tyto nadané děti škola 4x ročně pořádá projektové dny.

